

Solidarno za lepšu učionicu

Dragan Mijailović, menadžer bezbednosti i zdravlja na radu i protivpožarne zaštite

Posle volonterskih akcija u lokalnoj zajednici – sređivanja prostorija Hana, najstarije sačuvane građevine u našem kraju, i farbanja dvorišne ograde u Predškolskoj ustanovi „Olga Grbić“, *TITAN Cementara Kosjerić* je, prema načelima društvene odgovornosti, pripremila i organizovala još jednu dobrovoljnu aktivnost za unapređenje životnog ambijenta sugrađana. Ovoga puta, „meta“ udruženog zalaganja bila je učionica u Osnovnoj školi „Mito Igumanović“. Renoviranje prostora, sprovedeno 26. avgusta, podržalo je više od 50 učesnika: zaposlenih iz *Titana*, đaka, nastavnika, pomoćnog osoblja škole i roditelja osnovaca, koji su svoje vreme i trud poklonili stvaranju boljih uslova za prijatniji boravak učenika u novoj školskoj godini.

Zadovoljni đaci u svojoj novoj učionici

Kao i u dosadašnjoj praksi, skopčano sa *Titanovim* načelom „Bezbednost pre svega“, pre početka radova, u ime organizatora, aktivistima su se obratili Nevenka Nikolić, menadžer zaštite životne sredine i Dragan Mijailović, menadžer bezbednosti i zdravlja na radu, i ukratko predstavili osnovna bezbednosna pravila, ukazavši na moguće opasnosti i štetnosti tokom obavljanja posla. Takođe, obezbeđeni su radni materijal, alat i lična zaštitna oprema: rukavice i

Nasmejani učesnici akcije posle završenog posla

respiratori, kao i prepoznatljive majice sa logom kompanije, koje će podsećati na zajedničku akciju i druženje.

U odličnoj radnoj atmosferi, sa pauzama za osveženje i sendviče, preuređena učionica je dobila novi sjaj i funkcionalnost. Volonteri su okrečili zidove, zamenili drvene delove stolova i stolica, ofarbali metalne konstrukcije, prelakirali lamperiju i specijalnom farбом osvežili školsku tablu, na kojoj će naši mladi prijatelji, budući inženjeri, profesori, lekari i drugi stručnjaci sa više poleta rešavati školske zadatke. Još jednom je dokazano da bez velikih finansijskih sredstava, a sa malo dobre volje i slobodnog vremena može mnogo toga da se uradi za opštu dobrobit.

Zahvaljujemo svim kolegama koji su učestvovali u akciji, i pozivamo i ostale zaposlene u *TCK* da nam se pridruže u narednim inicijativama solidarnosti.

Stalno samousavršavanje ključ je našeg uspeha

Ivan Mitrović, praktikant u prodaji

TITAN Cementara Kosjerić najmlađa je fabrika cementa u Srbiji. Prvi džak cementa proizvela je 1976. godine, a od 2002. postala je deo TITAN Grupe. TITAN Grupa je nezavisni, vertikalno integrisani proizvođač cementa i građevinskih materijala sa 115 godina iskustva u građevinskoj industriji. Sa sedištem u Grčkoj, Grupa poseduje fabrike cementa u 10 zemalja, zapošljavajući više od 5.482 osobe širom sveta. Neke od osnovnih korporativnih vrednosti i prioriteta naše kompanije su: bezbednost i zdravlje na radu, briga o životnoj sredini i saradnja sa lokalnom zajednicom.

Društveno odgovorno poslovanje, kao svesna i dobrovoljna posvećenost razvoju sveta u kome živimo, za nas znači proces neprekidnog ulaganja i unapređenja. Zbog toga smo naročito ponosni svojim pristupanjem Globalnom dogovoru Ujedinjenih nacija, koji se zalaže za ljudska prava, životnu sredinu i borbu protiv korupcije. U tom etičnom okviru poslovanja, zaposleni predstavljaju naš najvredniji resurs i najjači oslonac, zbog čega je *TCK* usmerena na privlačenje, razvijanje i zadržavanje najboljih ljudi.

Odgovornost i otvorenost, dobra komunikacija i uzajamno poverenje, našoj kompaniji su suštinski važni za održavanje kvalitetnih odnosa sa svim zainteresovanim stranama. Profesionalnost prema kupcima, čijim potrebama i očekivanjima izlazimo u susret, uz visok kvalitet naših proizvoda, uticali su da brzo postanemo prepoznatljiv brend na tržištu, sa proizvodnim kapacitetom od oko 750.000 tona cementa godišnje. Od 2006. godine implementirali smo sistem kvaliteta ISO 9001, što je još jedna potvrda o kvalitetu našeg cementa. Prva smo fabrika u Srbiji koja, izgradnjom adekvatnih postrojenja, celokupnu proizvodnju pakovanog cementa isporučuje na paletama i pod folijom. Posedujemo i CE znak za sve tipove cementa, što nam pruža i mogućnost izvoza u sve zemlje EU. Brojni projekti svedoče o kvalitetu našeg cementa, a među najznačajnijima su Hram Svetog Save, Kombank arena i Koridori 10 i 11.

U sferi politike bezbednosti i zdravlja na radu, saglasnoj visokim standardima TITAN Grupe, težimo da budemo lider u

celom regionu. Rukovodimo se principima da se sve povrede i incidenti mogu predvideti i sprečiti, a bezbedno ponašanje i poštovanje bezbednosnih pravila i procedura je uslov zaposlenja u našoj kompaniji. U tom domenu, *Cementara* je, u saradnji sa američkom kompanijom Du Pont, u periodu 2007–2009. godine, sprovela važnu implementaciju sistema bezbednosti, koji podrazumeva sveobuhvatnu prevenciju i odgovornost svakog zaposlenog u *TCK*. Najveći doprinos u ovoj oblasti ostvarili smo 2010. godine, dobijanjem sertifikata o usklađenosti sa međunarodnim standardom OHSAS 18001. Time je kompletiran sistem bezbednosnih procedura i uputstava koji pokriva sve procese u kompaniji.

Cementara je implementirala Sistem upravljanja zaštitom životne sredine, u skladu sa međunarodnim standardom ISO 14001, kojim je ceo proizvodni proces prilagođen principima zaštite okruženja, uz kontinuirano održavanje i unapređenje efikasnosti. Godinama unazad uspešno koristimo sekundarne sirovine u proizvodnom procesu, čime smanjujemo upotrebu prirodnih resursa i uspešno primenjujemo koncept ponovnog korišćenja materijala. Prestižni uspeh ostvarili smo 2011. godine, kada smo postali prva kompanija u Srbiji koja je od Ministarstva životne sredine, rudarstva i prostornog planiranja dobila IPPC dozvolu, u skladu sa Zakonom o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine.

15 godina TITAN posluje u Srbiji

Više od 60 miliona € uloženo u unapređenje poslovanja

Preko 17 miliona € investirano u lokalnu zajednicu

50 puta smanjena emisija prašine u vazduh

Zasađeno je 1.635 sadnica drveća

Za 90% smanjena je upotreba sveže industrijske vode

Efikasnost na svim poljima našeg delovanja obezbeđuje nam renomiranu poziciju na tržištu, ali i nove zadatke, da bismo što bolje i spremnije dočekali sve izazove u budućnosti, prateći TITAN viziju: „da uvek ostvarujemo svoje poslovne ciljeve i kreiramo vrednosti na etičan i društveno odgovoran način, čineći što manje lošeg i nastojeći da činimo što više dobrog.”

Proces proizvodnje cementa u *TITAN Cementari Kosjerić*

Darko Pantić, praktikant u proizvodnji

Proces proizvodnje cementa počinje već na otvorenim kopovima krečnjaka Suvo vrelo i Godljevo, i laporca na lokalitetu Galovići, gde se eksploatiše osnovna sirovina. Transportovani materijal stiže na obradu do drobiličnog postrojenja, odakle se deponuje u halu sirovinske mešavine.

Otvoreni kop krečnjaka Suvo vrelo

Naredni korak predstavlja proizvodnja poluproizvoda – sirovinskog brašna koje, tokom procesa mlevenja, nastaje sjedinjavanjem sledećih komponenata: sirovinske mešavine krečnjaka i laporca, čistog krečnjaka, gline, piritne izgoresine ili hematita i suvog pepela. Ovaj postupak se odvija u rotacionom mlinu koji je vazdušno-strujnog tipa, odakle fino samlevene čestice dospevaju do separatora, zatim do ciklona, a dalje idu do pneumatskog vertikalnog transportera kojim se dopremaju do silosa za homogenizaciju („homo silosi“). Operacijom homogenizacije, sirovinsko brašno se izjednačava po hemijskom sastavu, i kad propratna laboratorijska kontrola potvrdi da su zahtevani ciljevi postignuti, brašno se ispušta u „depo silose“.

Dobijanje sirovinskog brašna vrši se u mlinu sirovine

Sledeći segment proizvodnje – pečenje klinkera kao poluproizvoda, sprovodi se izlaganjem homogenizovanog sirovinskog brašna visokim temperaturama u rotacionoj peći. Proces započinje transportom iz „depo silosa“ do najviše tačke razmenjivača toplote (DOPOL tornja), koji ima funkciju da brašno, dok pada kroz ciklone, primi određenu količinu toplote izlaznih gasova iz rotacione peći, tako da na ulazu u peć bude već predgrejano i pripremljeno za pečenje. Peć rotira oko svoje ose, što omogućuje mešanje materijala. Nagib peći i rotacija obezbeđuju prirodan tok materijala kroz peć, uz njegovo dalje zagrevanje, do zone sinterovanja, gde prelazi u klinker. Pritom, kao izvori toplotne energije mogu se koristiti različita čvrsta goriva (petrol koks, ugalj, lignit) ili tečno gorivo – mazut. Na izlazu iz peći nalazi se sistem satelitskih hladnjaka, kroz koji klinker prolazi postepeno, hladeći se.

Rotaciona peć i sistem satelitskih hladnjaka u TCK

Cement, kao finalni proizvod, dobija se mlevenjem klinkera i gipsa u mlinu cementa, uz dodatak određenog procenta aditiva (pepeo, šljaka i krečnjak). Prethodno, ove komponente se sistemima transporta i automatskog doziranja dopremaju do prihvatnog bunkera, a zatim, preko zbirnog transportera, do mlina cementa. Vazdušno-strujni mlin cementa se sastoji iz dve komore. Mlevenje se vrši okretanjem mlina pomoću dva visokonaponska elektromotora. Usitnjen materijal odvodi se u vertikalni transporter, a odatle u separator, gde se odvojene krupnije čestice ponovo vraćaju u mlin. Krajnji proizvod – cement, transportuje se u ciklone, tu se ponovo odvaja, transportuje u Pneumex, a odatle u silose cementa.

Titanov cement otprema se do potrošača na dva načina: u rastresitom stanju (rinfuzni cement) – iz silosa se dovodi direktno do mesta utovara u cisterne; u papirnim vrećama, koje posle mašinskog pakovanja i paletizacije postaju spremne za tržište.

Znanje za izazove – prvi korak u profesionalnom usavršavanju

Mihailo Grujičić, praktikant u nabavci

Smisao i vrednosna podloga stručne prakse, koju je *TITAN Cementara Kosjerić* i ove godine organizovala za diplomirane stručnjake i studente završnih godina, sadržani su u nazivu programa: „Znanje za izazove – gradimo kulturu neprekidnog učenja”, jer ovaj slogan poziva mlade ljude da se uključe u procese kontinuiranog obrazovanja i usavršavanja, i time učestvuju u stvaranju kapitalnih resursa savremenog sveta. Taj podsticaj akademcima daje i *TCK*, omogućujući da fakultetska znanja budu nadograđena u jednoj od najuspešnijih kompanija u Srbiji.

Počevši od prijavljivanja za pohađanje programa: pisanja CV-a i motivacionog pisma, pa sve do intervjua i upoznavanja sa eventualnim poslodavcem, kandidati se susreću sa realnim situacijama koje ih čekaju u neposrednom poslovnom okruženju. Procedura selekcije polaznicima daje priliku da predstave sebe u najboljem svetlu, i istaknu osobine i kvalifikacije koje bi mogle da budu presudne za poziciju na konkursu.

Ovogodišnji program stručne prakse pohađalo je deset praktikanata – devet iz lokalne zajednice i jedna koleginica iz Požege, raspoređenih u organizacione jedinice: finansije, prodaja, proizvodnja, rudnik, nabavka, IT sektor i kvalitet. Usavršavanje je počelo zajedničkim jednonedeljnim Uvodnim programom, posvećenim opštim informacijama o organizaciji kompanije, koje su sa entuzijazmom prezentovali zaposleni iz svih sektora, a zatim je angažovanje polaznika nastavljeno u pojedinačnim organizacionim jedinicama.

Procesi dobijanja sirovina za dalju upotrebu u proizvodnji cementa, aktivnosti na kopovima, i praćenje operacija na rudniku i drobilničnom postrojenju – bili su obuhvaćeni praksom Nikoleta Mićović, diplomiranog inženjera rudarstva, koja ističe prednosti svog prvog radnog iskustva: „Upoznala sam se sa načinom rada rudarske mehanizacije i bezbednosnim procedurama za njenu upotrebu. Pravila sam dnevne i mesečne izveštaje. Ciljevi koje sam imala ispred sebe,

a i koje mi je mentor svakodnevno postavljao – ostvarila sam, uz njegovu i pomoć drugih zaposlenih u pogonu, tako da moj profesionalni napredak nije izostao.”

Dragan Kovačević, budući inženjer elektrotehnike i računarstva, svakodnevno je usvajao znanja o IT strukturi *TITAN Cementare Kosjerić*, softverskim paketima koji se koriste, kao i mrežnim i bezbednosnim protokolima vezanim za servere. U sektoru nabavke, Mihailo Grujičić, po struci inženjer informacionih tehnologija, prolazio je kroz obuku o celom procesu, procedurama i regulativama ove oblasti, i samostalno organizovao neke od nabavki, uz kontrolu menadžera i referenata.

Nikoleta i Mihailo tokom Uvodnog programa

Tokove prodaje cementa, izvoza, kreiranje izveštaja o prevozu i isporukama, u sektoru prodaje savladavao je marketing menadžer Ivan Mitrović, dok se istovremeno u ljudskim resursima pokazao u ulozi organizatora, prilikom svečanog predavljanja DOP izveštaja za 2016. godinu.

Ivan i Jelena na predavljanu Integrisanog izveštaja za 2016. godinu

Nemanja Pavlović, budući inženjer mašinstva, i Darko Pantić, budući inženjer menadžmenta, u proizvodnji su pratili kompletne procese dobijanja cementa, kao i održavanje opreme i postrojenja.

Nemanja na zadatku merenja vibracija motora

Finansijskim transakcijama, knjiženjem, izradom faktura i kontrolom tih dokumenata, u finansijama su se bavile naše tri kolegice: Jelena Vujadinović – master ekonomista, Danijela Vitezović – budući master ekonomista i Mirjana Matić – diplomirani ekonomista.

Bojana u analitičkom odeljenju laboratorije

Angažujući se u sektoru kvalitet, teorijska znanja praktično je primenjivala Bojana Đokić, diplomirani biohemičar, koja je svoje utiske o korisnosti stručnog usavršavanja podelila sa nama: „Izuzetno sam zadovoljna programom tromesečne prakse koju organizuje *TITAN Cementara Kosjerić*, jer sam imala priliku da se upoznam sa osnovnim načelima rada organizacije i funkcionisanja fabrike, kao i sa konkretnim zadacima u kvalitetu, gde sam pohađala praksu.”

Radi potpunijeg usavršavanja praktikanata, ove godine u sistem obuke uvedene su tri novine: ciljevi prakse, plan aktivnosti i tzv. „buddy” – drugar, kojeg je svaki učesnik dobio iz

drugog sektora, kao podsticaj bližem upoznavanju sa organizacijom kompanije i savetovanju u neformalnijem kontaktu sa kolegama. Takođe, ovogodišnji polaznici stručne prakse primali su i mesečnu nadoknadu u iznosu od 20.000 dinara.

Praktikanti su, kao i prethodnih godina, učestvovali u jednodnevnom treningu – „Prezentacione veštine i priprema za razgovor za posao”, koji je organizovan u saradnji sa konsultantskom agencijom iz Beograda. Stručni boravak u *TCK* zaokružen je završnim prezentacijama usvojenih znanja i veština, kojima su polaznici, u prisustvu kolega, mentora i „buddy-a” prikazali svoje uspehe i projekte, motivisane *Titanovim* savremenim radnim ambijentom.

Mirjana deli utiske sa prakse tokom završne prezentacije

Zahvaljujući velikodušnoj podršci *Cementarinih* mentora, prvi profesionalni koraci mladih stručnjaka obeleženi su afirmacijom i željom za dokazivanjem, u čemu će im dodatno pomoći i preporuke naše renomirane kompanije.

Ovogodišnji polaznici stručne prakse „Znanje za izazove”

Bezbednost izvođača radova, dobavljača i prevoznika

Pavle Ljubičić, inženjer bezbednosti i zdravlja na radu i
Gordana Gavrilović, referent nabavke

Korisnim prezentacijama i radionicama programa „Bezbednost pre svega“, koji je odavno zaživeo u praksi TITAN Cementare Kosjerić, dugoročno doprinosimo podizanju nivoa bezbednosne i zdravstvene svesti svog kolektiva i svih interesnih grupa, unapređujući time komunikaciju i saradnju sa zajednicom u kojoj poslujemo.

U tom cilju, 3. jula 2017. godine smo sa zadovoljstvom ugostili lokalne izvođače radova, dobavljače i prevoznike. Glavnu temu prezentacije posvetili smo analizi incidenata iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu u poslovnim jedinicama TITAN Grupe i naše fabrike, jer je to jedan od načina da učimo na greškama, kako bismo izbegli njihovo ponavljanje. Ovom prilikom smo ponudili pomoć prevoznicima u podnošenju zahteva za izdavanje licenci koje važe za međunarodni i domaći prevoz. Naime, Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture je propisalo da od 12. februara 2018. godine domaći i međunarodni drumski prevoz mogu obavljati samo prevoznici koji imaju odgovarajuću licencu, a ona zahteva ispunjenje sledećih uslova: poslovni ugled, finansijsku sposobnost, profesionalnu osposobljenost, stvarno i stalno sedište, odgovarajući vozni park i odgovarajući broj radno angažovanih vozača.

Kolega Igor Stefanović je ukazao na opasnosti od nadzemnih i podzemnih vodova, i sa učesnicima podelio mišljenja o tom problemu koji možemo susresti u svakodnevnom životu. Zato smo za prepoznate rizike dali savete o načinu bezbednog reagovanja, kako bismo zaštitili sebe i druge.

Podsetili smo da u cilju bezbednog utovara i transporta materijala, Cementara vrši pretkvalifikaciju prevoznika, a u sklopu te procedure proveravamo ispravnost vozila, i sprovodimo testiranje vozača o poznavanju i sprovođenju bezbednosnih pravila prilikom boravka u prostoru kompanije.

U završnom delu prezentacije demonstrirali smo proces utovara, od ulaska do izlaska vozila iz fabričkog kruga, kao i obezbeđivanja tereta trakama za vezivanje. Praktičnim primerom smo pojasnili tehničku stranu tog postupka, i ukazali na nužnost poštovanja svih bezbednosnih aspekata i potrošenog vremena prilikom njegove realizacije. Obostrano zadovoljstvo učesnika i organizatora, kojim je obeležen ovaj događaj, rezultat je dobrog razumevanja sa našim saradnicima, a samim tim i spremnosti da udruženo gradimo bezbedno okruženje kao važan činilac društvene odgovornosti.

Učesnici radionice posmatraju bezbedan utovar pakovanog cementa

Kutak za poeziju

Gospodari prstenova

Zoran Kijačić, operater u komandnom centru

Na kapiju stižem,
Ukucavam se,
Pogled ka Goci dižem.

'Ajde mali,
Vuče me Goca za treger,
Moraš da duneš u dreger.

Duam baš jako,
Jer alkohol nisam popio ni malko.
Prolazim!

Nastavljam stazom dalje,
Vidim kako nadzornik cementa
Vozača po krečnjak šalje.

Ispred hale kamiona red,
Kupci se lepe
Ko muve na med.

Dođoh do peći,
Srcu fabrike takoreći.

Vidim neku frku,
To Jakša i Nikola
Sa radnicima
Nalep macolom tuku.

Nalep je velik,
Al' naš ti je radnik
Jak kao Baš Čelik!

Tu su svi!
Ugljari, sirovinci i
iz centra operativci.

Radi se smelo, odvažno i jako,
Za ovakvim udarnicima
I TITO bi plak'o.

Prsten je pao,
Proizvodnja kreće,
Sada se videlo i naše umeće!

Bezbednost u zatvorenom prostoru

Danilo Savić i Dejan Gavrilović, vođe smene

Zatvorenim prostorom u *TITAN Cementari Kosjerić* smatra se unutrašnja sredina postrojenja, opreme i objekata sa ograničenim otvorima ulaza i izlaza, u kojoj nije predviđen kontinualni boravak ljudi, a gde zaposleni mora fizički u potpunosti da uđe kako bi izvršio potrebne aktivnosti. U našoj kompaniji postoji 35 tačno definisanih takvih prostora, kao što su: unutrašnjost silosa, bunkera, mlinova, kanala, rezervoara, satelitskih hladnjaka, DOPOL predgrejača i drugih mesta.

Unutrašnjost silosa cementa

Za poslove koji se obavljaju u tim uslovima, kao i za sve druge aktivnosti srednjeg i visokog rizika, neophodno je izraditi Analizu bezbednosti posla. U tom dokumentu pobrojane su sve opasnosti koje ugrožavaju sigurnost zaposlenih pri obavljanju planiranih intervencija, kao i mere bezbednosti za sprečavanje rizika.

Preduzimanje operacija u zatvorenim prostorima u *TCK* uslovljeno je Dozvolom za rad, izdatom na osnovu prethodnog sastanka sa radnom ekipom zaposlenih koji obavljaju posao. Detaljno sagledavanje predviđenog radnog zahvata vrši se na osnovu postojeće Analize bezbednosti posla, i pritom se proverava da li su primenjene sve bezbednosne mere koje taj akt nalaže. LOTOTO ček-liste i tokovi isključenja pozicija znatno pomažu nadzorniku postrojenja u postupku isključenja mašina i opreme, kako bi bio izolovan prostor u kome zaposleni obavlja zadatak. U postojećim ček-listama, za svaki ograničeni prostor naveden je konkretan obim isključenja, u cilju bezbednog sprovođenja daljih aktivnosti. Ni u jedan

zatvoreni prostor se ne sme ući pre nego što se u njemu provere uslovi rada, a to su:

- * **temperatura vazduha i provetrenost prostorije:** s obzirom da u pojedinim zatvorenim prostorima (npr. mlinovi i peći) tehnološki procesi izazivaju strujanje gasova povišene temperature, sa vrednostima od 100°C do preko 1000°C, potrebno je da prođe određeni period nakon zaustavljanja postrojenja, kako bi se temperatura unutrašnjosti smanjila i u njoj omogućio dalji rad;
- * **atmosfera prostorije:** pošto neki smrtonosni gasovi nemaju boju i miris, postavljanjem specijalnih analizera detektuju se vrste prisutnih gasova i ukazuje na štetnosti;
- * **mogućnost pada predmeta/materijala sa visine:** neophodno je pregledati vertikalne zidove i plafone unutrašnjosti, i sa njih ukloniti komade materijala ili oštećene delove koji bi mogli ugroziti zaposlene izvođače poslova.

Svaku zatvorenu prostoriju moramo obezbediti adekvatnom rasvetom, sa naponom napajanja od 220 V ili 24 V, zavisno od potrebe. Električni uređaji za obavljanje poslova tom prilikom se napajaju preko ormara sa galvanskim odvajačem, jer su tako zaštićeni od udara električne energije.

Plan evakuacije je bitan segment organizacije svakog posla unutar zatvorenog prostora. Podrazumeva se da vođa tima ima pripremljen plan evakuacije zaposlenih i namensku opremu, i da su članovi tima obučeni i zdravstveno sposobni za aktivnosti u datim okolnostima. Takođe, vođa tima određuje zaposlenog koji će se nalaziti na ulazu u ograničeni prostor i održavati stalnu vizuelnu ili radio-komunikaciju sa kolegama unutar te specijalne radne sredine. U skladu sa našim principom „Bezbednost pre svega“, pomenute procedure se sa velikom pažnjom primenjuju u okviru svakog posla koji se obavlja u zatvorenom prostoru.

Rad u zatvorenom prostoru: unutrašnjost rotacione peći

Umetnost ne poznaje kulturološke granice

Marija Đurović, kolider kampa

Tema letošnjeg, četrnaestog po redu Internacionalnog umetničkog kampa, po kome je kulturna i turistička ponuda Kosjerića odavno postala prepoznatljiva, nosila je naziv „Eho” i svojom višestrukom simbolikom privukla mlade stvaraoce iz raznih zemalja: Japana, Venecuele, Švajcarske, Italije, Nemačke, Meksika, Severne Irske, Tajvana, Belgije, Francuske, Holandije, Španije i Srbije.

Volonterski angažovani u tri kreativne oblasti: muzičkoj, teatarskoj i street art radionici, učesnici su u periodu od 27. jula do 11. avgusta iskazivali svoj jedinstveni umetnički doživljaj novog iskustva, međusobno razmenjivali ideje i kreativnu energiju, i uspostavljali interakciju sa lokalnim stanovništvom.

Osim osnovnih radnih aktivnosti, u Art kamp su uključena i prateća dešavanja koja daju posebnu dinamiku našoj sredini u vreme trajanja manifestacije. Njenu tradiciju čuva Internacionalno veče, održano 4. avgusta u holu Narodne biblioteke, koje je obeleženo prezentacijama tipičnih jela i kulturnih vrednosti iz mnogih delova sveta. Simpatije meštana i radost najmlađe publike izmamio je i Ulični karneval, organizovan 5. avgusta na glavnoj ulici, kada je jedna mala „muzička prašuma” bogatim koloritom i egzotičnim ritmovima razgalila vrelu letnju atmosferu grada. Rok koncerti u Brezinom sokaku, lagano planinarenje Kozomorom, plivanje u Rzavu, sportski susreti, tematske večeri i druge animacije učvrstili su prijateljstva između gostiju i domaćina.

Autori ispred svog murala u Skrapeškoj ulici

Na završnoj priredbi, 8. avgusta, učesnici su predstavili produkte dvonedelnog zalaganja. Vizuelni stvaraoci: slikari, dizajneri, kaligrafi i vajari zvanično su prikazali svoj mural, oslikan u Skrapeškoj ulici, koji komplementarnim odnosom boja i prisustvom ogledala odražava svojevrsnu umetničku impresiju o Kosjeriću. Teatarska ekipa odličnih budućih glumaca u brehtovskom maniru je izvela višejezičnu predstavu mešovitog žanra, dočaravajući scene iz realnog života. Najvećim aplauzom nagrađeno je sedmoro inostranih učesnika koji su jednoglasno recitovali pesmu Alekse Šantića – „Veče na školju”, i time dokazali da poezija ne poznaje kulturološke granice. Da tu osobinu ima i muzika, svojim repertoarom sa raznih meridijana potvrdio je i muzički orkestar kampa, emitujući specifičnu energiju kroz raznovrsnost instrumenata i originalnost glasa već poznate gošće sa severa Holandije.

Naročitu draž finalnoj večeri dao je nastup dečije sekcije, koja se predstavila modernom animacijom papirnih lutaka, nastalih u pozorišnoj radionici. Veliki odziv najmlađih učesnika uliva nadu da Art kamp, u organizaciji K-Town Grupe, ima izvesnu budućnost u stvaranju kulturne dobrobiti za naš grad. Zbog toga je ovo međunarodno okupljanje mladih, kao i prethodnih godina, a ove godine posebno kroz konkurs „Za moj Kosjerić”, podržala TCK, verni prijatelj naprednih inicijativa.

Učesnici kampa uživali su tokom muzičkih aktivnosti u Kosjeriću

Naše bebe

Svetlana i Željko Petrović (Finansije) dobili su sina Pavla.

